

Dammen

TON SIJBRANDS

Een van de mooiste openingsvarianten die het damspel kent, is de naar dr. Alfred Molimard (1888-1943) genoemde vertakking van de Hollandse Opening. Het treft dan ook dat twee van mijn favoriete spelers: de oud-wereldkampioenen Vjatsjeslav Sjtsjogoljev en Anatoli Gantwarg, elkaar liefst viermaal met de Molimard-variant te lijf gingen. Daarbij vervulde Gantwarg steevast de rol van aanvaller, terwijl Sjtsjogoljev zijn heil in de omsingeling zocht.

Van die vier partijen wonnen beiden er twee. Zo schreef Sjtsjogoljev met groot vertoon van macht hun ontmoetingen uit het Sovjet-Russisch kampioenschap 1966 en het toernooi van Samarkand 1970 op zijn naam. Gantwarg won nogal fortuinlijk (want vanuit verloren stelling) hun partij uit het EK 1971, maar zijn overwinning in Kiev 1989 was overtuigend en fraai.

Toch zou het een misvatting zijn te menen dat de onderlinge score 'dus' in evenwicht is. Van hun overige 44 partijen won Sjtsjogoljev er namelijk zes, Gantwarg slechts één. Wat hoogst opmerkelijk mag heten omdat Gantwarg, die overigens zelfs anno 2018 nog uitstekend presteert (evenals Harm Wiersma!) in de Nederlandse clubcompetitie, in toernooien juist veel succesvoller was dan Sjtsjogoljev.

Maar om de een of andere, wellicht psychologische reden kwam hij er tegen Sjtsjogoljev zelden aan te pas. Zoals in onderstaand duel, waarvan de uitkomst bijdroeg aan de latere toernooizege van de Moskoviet vóór onder anderen Andreiko en Koeperman.

Gantwarg-Sjtsjogoljev

Samarkand 1970

1.32-28 18-23 2.38-32 12-18 3.31-

27 7-12 4.43-38 17-21 5.37-31 23-29 6.34×23 18×29 7.33×24 20×29 8.41-37 (Gantwarg deinst niet terug voor de meest principiële bestrijdingswijze) 8...21-26 9.49-43 19-24 10.39-33 24-30 11.35×24 29×20 12.43-39 14-19 13.40-34 10-14 14.45-40 5-10 15.33-29 20-25 16.38-33 12-17!? 17.27-22!? (de strijd is ontbrand) 17...19-24 18.29×20 15×24 19.42-38 1-7 20.47-42

Inderdaad lijkt een opstelling met 20.31-27 7-12 21.36-31 12-18 22.46-41 8-12 23.41-36 te hoog gegrepen. Bijvoorbeeld 23...10-15 24.48-43?! 24-30! 25.33-29 (ook 25.47-42 verliest na 25...14-20! 26.33-29 20-24! 27.29×20 15×24) 25...16-21!! en zwart combineert in de nastoot naar dam: 29...17-22! en 30...9-13 +.

20...7-12 21.50-45 10-15 22.31-27 24-30 23.33-29 30-35 24.39-33 14-20

Diagram

25.37-31?! 26×37 26.42×31

Ook dit is niet echt bevredigend. Daarom had wit misschien maar 25.36-31 13-19 26.44-39 35×44 27.39×50 moeten proberen. In plaats van dit terugruitje echter niet 26.46-41? wegens 26...8-13! 27.29-23?! 16-21!! 28.27×18 17-21!! 29.23×14 4-10! 30.14×5 9-14! 31.5×8 3×23 32.28×19 21-27 33.32×21 26×50 met winst door overmacht na 34.19-13 35×44 35.45-40 44×35 36.13-9 50-45 37.34-30 25×34.

26...13-19! 27.46-41? (de beslissende fout; alleen met 27.29-23 9-13 28.23×14 20×9 29.46-41/33-29 kon wit nog voor overleving vechten) 27...20-24! 28.29×20 15×24!! 29.22-18* 12×23 30.34-30 25×34 31.40×20 4-10!!

Zo dwingt Sjtsjogoljev schijfwinst af: 32.20-15? faalt op 9-13-18 enz. of zelfs 16-21-26! +. Gantwarg speelde nog even door (32.41-37 10-15 33.48-42 15×24 34.33-29

24×22 35.27×29), maar moest zich na 49 zetten gewonnen geven.